

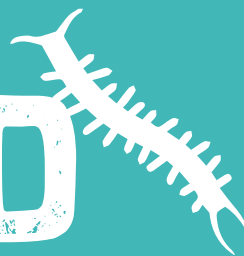

TUINBRANCHE
NEDERLAND

GROEN KLIMAATPLEIN
NETWERKBLAD

VOORWOORD

Dag collega's!

Bij deze de zesde editie van het *Groen Klimaatplein Netwerkblad*! Het digitale blad voor tuincentra die een klimaatplein hebben staan of deze gaan plaatsen.

We zijn 2022 weer vol goede moed gestart en een nieuw jaar geeft altijd nieuwe kansen! Nu zitten we nog in de winter, maar wij kijken al graag vooruit naar het voorjaar.

Daarom in deze editie:

- het voorjaar op het klimaatplein: informatie, inspiratie en kansen (NK Tegelwippen en Week van de Groene Tuin) voor het thema watervriendelijke tuin
- updates en inspiratie

Ben je nog niet toegevoegd aan de nieuwe appgroep voor Klimaatpleiners en Klimaatexperts/ambassadeurs? Stuur dan een e-mail naar Corine (Corine.Wijnen@tuinbranche.nl)!

Blader deze editie weer rustig door en laat je inspireren! Mocht je zelf leuke content hebben (verhaal, foto en/of video) en jouw klimaatplein verhaal willen delen met de beweging laat het vooral weten en stuur het naar ons!

Tot snel en een groene groet!

MIRKO VAN INGEN
KWARTIERMAKER KLIMAATPLEINEN

BRENDA HORSTRA
TUINBRANCHE.NL

CORINE WIJNEN
TUINBRANCHE.NL

VOORJAAR OP HET KLIMAATPLEIN

JAARKALENDER KLIMAATPLEIN VOORJAAR

WATERVRIENDELIJKE TUIN FEBRUARI-MAART

Het weer in Nederland wordt extremer: hevige regenbuien en lange periodes van hitte en droogte komen steeds vaker voor. De sterk verstoende inrichting van onze leefomgeving zorgt voor problemen als hittestress en wateroverlast en afname van biodiversiteit. Er zit maar een ding op onze tuinen aanpassen aan het veranderende klimaat. Denk aan meer groen, meer ruimte voor biodiversiteit, minder verharding en regenwater (beter) benutten.

Water vervult een belangrijke functie in de tuin. De tuin mag niet te nat zijn, maar ook niet te droog. Hoe zorg je ervoor dat er voldoende water is in droge periodes en hoe zorg je ervoor dat de tuin niet onderloopt tijdens een wolkbreuk, of nog erger, dat regenwater via de tuin het huis binnenstroomt?

WAT KAN IK DOEN?

WATERVRIENDELIJK TUINONTWERP

Benieuwd naar welke oplossing voor al het regenwater in jouw tuin past? Kom dan naar het klimaatplein voor de tuinontwerpdagen. Met een paar simpele ingrediënten nemen onze experts je mee in hoe je jouw tuin waterriendelijk kunt (her)inrichten.

17 MAART
NATIONALE
BOOMFEESTDAG
[WWW.BOOMFEESTDAG.NL](http://www.boomfeestdag.nl)

21 MAART
NK TEGELWIPPEN
2022
[WWW.NK-TEGELWIPPEN.NL](http://www.nk-tegelwippen.nl)

12-13 MAART
NL-DOET
VRIJWILLIGERS DAG
[WWW.NL.DOET.NL](http://www.nl.doet.nl)

WORKSHOP REGENTON AANSLUITEN

Hoe bepaal je de plaats waar de regen-ton moet komen te staan? Wat heb je nodig om deze aan te sluiten aan de regenpijp? En leer hoe een druppelbelang kan helpen om water uit de ton slim te benutten!

HANDBOEK WATERVRIENDELIJKE TUIN

Klik hier!

IN GESPREK OVER PROGRAMMA IN FEBRUARI

Gebruik de, relatief rustige, maand februari om het gesprek aan te gaan met je gemeente, waterschap of andere klimaatplein partner om samen het jaar te plannen, welke acties gaan we ondernemen, waar kunnen we elkaar versterken, wat gaan we wanneer doen?

REGENTON ACTIE

Klik hier!

EMMERPROEF

Bereken simpel de waterdoorlatendheid van jouw tuinbodem! Klik hier voor meer info!

WORKSHOP REGENMETER MAKEN

Maak in 15 minuten zelf een regenmeter om te weten hoeveel regenwater er valt bij jou in de tuin!

WAAR KAN IK MEER INFO VINDEN?

www.nlvergroent.nl
www.rainproof.nl
www.waterklaar.nl
www.huisjebroompjebeter.nl
www.milieucentraal.nl/huis-en-tuin/tuinonderhoud/water-besparen-in-de-tuin
http://appeltoren.nl/nl/tuinadvies/tuinieren/water_in_de_tuin
www.amagard.com/nl/inspiratie-informatie/bescherm-je-tuin-tegen-regen-hitte

5 TIPS VOOR OP HET KLIMAATPLEIN

- TIP 1:** Veel gemeente en waterschappen hebben subsidieregelingen m.b.t. het klimaatvriendelijk inrichten van de tuin. Vraag of zie hier [info/folders/communicatiemateriaal](#) voor hebben wat je kan gebruiken op het klimaatplein.
- TIP 2:** Regen-tonopstelling: laat zichtbaar zien hoe je een regen-ton aansluit, incl. voet, koppelstuk, regenpijp, overloopslang, etc.
- TIP 3:** Presenteer producten zoals regenmeters, lavastenen, halfverharding, gras/grind tegels, slimme watergeef oplossingen, druppelsystemen, (vijver)pompen, etc.
- TIP 4:** Vertel het verhaal van regenwater, hoe snel vult een emmer water zich met een bui? Hoeveel kraanwater gebruiken we om tuin te besproeien, etc.
- TIP 5:** Maak duidelijk wat het belang van hoogteverschil is, presenteer een wadi, vijver of verlaagde groenstrook compleet met planten die goed tegen natte voeten kunnen

VLINDER- EN BIJENVRIENDELIJKE TUIN APRIL-JUNI

Vlinders en bijen zorgen voor sfeer in je tuin, maar zijn ook cruciaal in een natuurlijk ecosysteem, dankzij bestuiving door bijen en vlinders ontstaan er vruchten, zaden en voortplanting. Een diverse en bloeiende tuin biedt eten, drinken en beschutting en zorgt voor een prachtig fladderend schouwspel. In de afgelopen 50 jaar zijn al 80% van de vlindersoorten verloren gegaan omdat onze tuinen niet groen genoeg zijn. Alle redenen om ze dus een handje te helpen.

Een vlinder- en bijenvriendelijke tuin staat vol met vaste planten. Kies voor planten met een afwisselende bloeitijd, zo zorg je dat de tuin het hele jaar aantrekkelijk blijft. Minimaliseer het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, deze kunnen milieubelastend zijn, met name voor bijen en nuttige insecten. Bied daarom natuurlijke alternatieven aan, promoot duurzame producten en verkoop waar mogelijk biologische vlinder- en bijenlokkende planten.

WAT KAN IK DOEN?

INFORMATIEPAKKET BIJEN

Banners, video's, folders, bijenhangers, kleurplaat en combibanners, video's, folders, bijenhangers, kleurplaten en communicatiemateriaal over het belang van bijen en vlinders in tuinen!

23-24 APRIL
NATIONALE BIJENTELLING
[WWW.NATIONALEBIJENTELLING.NL](http://www.nationalebijentelling.nl)

1-7 MEI
WEEK VAN ONS WATER
[WWW.ONSWATER.NL/GROENWONEN/WATER](http://www.onswater.nl/groenwonen/water)

12-18 APRIL
WEEK VAN DE GROENE TUIN
STEDENBEKUK/
WEEK-VAN-DE-GROENE-TUIN

IMKER WORKSHOP

Nodig een imker uit om informatie te geven over de bij, honing proeven, etc. (voorbeeld Intratuin Breda)

SPEURTOCHT

Speurtocht voor kinderen met vragen over bijen, vlinders en bloeiende planten.

BIJENGIDS

www.nederlandzomt.nl/doe-mee/wp-content/uploads/sites/6/2021/04/bijengidsje-20202-1.pdf

CHECKLIST NATUURLIJKE GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN

Klik hier!

NATUURLIJK TUINIEREN

www.tuinbranche.nl/uploads/brochures-natuurlijk-tuinieren-2019-nederland-35d027.pdf

WORKSHOP INSECTENHOTELS MAKEN

Bied op het plein een workshop aan waar je met klanten een eigen insectenhotel maakt!

ZOEKKAARTEN VLINDERS

IVN: <https://www.ivn.nl/groen-om-te-doen/nieuws/doe-tip-gratis-zoekkaart-vlinders>
Vlinderstichting: <https://assets.vlinderstichting.nl/docs/27cfc0c3-f9df-4ff9-9440-d0ab3575eaa.pdf>

8-16 MEI

NATIONALE VOGELWEEK
[WWW.VOGELBESCHERMING.NL/NATIONALE-VOGELWEEK](http://www.vogelbescherming.nl/nationale-vogelweek)

20 MEI

WERELD BIJENDAG
[WWW.BIJENHOUDERS.NL/](http://www.bijenhouders.nl/)

WAAR KAN IK MEER INFO VINDEN?

www.nederlandzomt.nl/
Tips voor een bijenvriendelijke tuin | Milieu Centraal
maakgrjsgroener.nl/
De Vlinderstichting | Tips voor een vlindervriendelijke tuin
Wildebijengids over Nederlandse solitaire bijen
www.natuurmonumenten.nl/dieren/vlinders-je-tuin-herkennen
www.buitenlevengevoel.nl/vlinders-in-nederland-herkennen/
<https://www.bijenhouders.nl/>

5 TIPS VOOR OP HET KLIMAATPLEIN

- TIP 1:** Laat zien hoe bijen en vlinders nestelen: van bijenhôtels, vlinderhôtels tot rommelige hoekjes in de tuin met stronkjes takjes en minder vaak maaien, hoge en lage planten afwisselen.
- TIP 2:** Presenteer bijen en vlinder lokkende (inheemse) planten, zaadpakketten en bollen op het klimaatplein. Maar ook waardeplaten, voeding voor de rups!
- TIP 3:** Tuinier gifvrij: vermijd bestrijdingsmiddelen en promoot natuurlijke vijanden, biologische meststoffen, bodemverbeteraars en alternatieve plaagbestrijdersmiddelen.
- TIP 4:** Gebruik de communicatie toolkit van Tuinbranche Nederland om de maand van de bij goed neer te zetten op het klimaatplein!
- TIP 5:** Gebruik bijen of vlinders van de sfeerdeling, plaats een bijenkast of bijenkorf of leg verkoopbare boeken over vlinder- en bijenvriendelijk tuinieren op het plein.

DE WATERVRIENDELIJKE TUIN

Het weer in Nederland wordt extremer: hevige regenbuien en lange periodes van hitte en droogte komen steeds vaker voor. De sterk versteende inrichting van onze leefomgeving zorgt voor problemen als hittestress en wateroverlast en afname van biodiversiteit. Er zit maar één ding op: onze tuinen aanpassen aan het veranderende klimaat. Denk aan meer groen, meer ruimte voor biodiversiteit, minder verharding en regenwater beter benutten. Het watervriendelijk inrichten van de tuin is daarom ook een cruciaal onderdeel van het Groen Klimaatplein.

WAAROM IS EEN WATERVRIENDELIJKE TUIN BELANGRIJK?

Onze riolen voeren regenwater uit de goten en het vuile water uit het huis af. Deze zijn afgestemd op 30 mm regen per uur, dat is twee emmers per m². We moeten inmiddels rekening gaan houden met 60 mm per uur of soms 160 mm per dag. Dat wil zeggen in plaats van 3 emmers op de m² ineens 6 of zelfs 16 op een dag. Het riool kan dat vaak niet aan en aanpassen is onbetaalbaar. Gelukkig kan regenwater ook op andere manieren worden opgevangen. Bijvoorbeeld op straten, in parken én in de tuinen.

In de steden is meer dan 50% van de ruimte privé (gebouwen en tuinen). Tuinbezitters zijn dan ook onmisbaar bij het voorkomen van wateroverlast en hittestress. Zij kunnen zorgen dat het regenwater zo min mogelijk in het riool komt. Dit kan door het opvangen of bufferen van regenwater in gras of beplanting, in vijvers, gootjes, waterschalen, op een groen(-blauw) dak, regentonnen of door hoogteverschillen in de tuin aan te brengen. Zo wordt het riool minder belast. Daarnaast bieden bomen schaduw, verkoeling en nemen veel water op. Pergola's en gevelgroen hebben hetzelfde effect. Hoe meer groen in de tuin hoe beter. Het liefst 60% groen en maximaal 40% verharding.

Tuinbezitters die geen groene vingers hebben of grote terrassen willen, kunnen ook iets doen. Zoals het toepassen van grind, waterpasserende tegels of het maken van regenvijvers.

Klik op de afbeelding om het Handboek Watervriendelijke Tuin en alle losse bladen te downloaden!

Het regent vaker en harder, en jouw tuin kan dat niet aan

1 Regenpijp afkoppelen

2 Waterpasserende verharding

3 Relief in tuin

4 Open goot

5 Regenwatervijvers

6 Tegels eruit, groen erin

7 Grindstroken

8 Infiltratiekratten

9 Groene daken op tuinhuisjes

10 Regenton

11 Regenwaterschutting

12 Regenwatergebruiksinstallatie

Maak je tuin Rainproof
Kijk op rainproof.nl wat jij kan doen

**Amsterdam
Rainproof** elke druppel telt

Kijk voor meer informatie op www.rainproof.nl!

NK TEGELWIPPEN DOET JOUW GEMEENTE MEE?

Op 21 maart geeft het NK Tegelwippen het startschot en samen met jullie willen ze dit moment zo groots mogelijk maken!

Het startschot wordt gegeven door wethouders en burgemeesters van diverse gemeentes in Nederland. Deze video verspreiden ze via hun social media kanalen. Dit is natuurlijk ook hét moment om als gemeente de schijnwerpers te pakken en de eerste tegels te wippen. Dus kijk op de site of jouw gemeente ook mee doet en help jouw gemeente om te winnen! En als ze niet mee doen, benader jouw contactpersoon bij de gemeente en zet ze aan om ook mee te doen!

Het Klimaatplein leent zich heel goed om aandacht te geven aan het thema van het NK Tegelwippen. Helemaal in het voorjaar en bij het thema watervriendelijke tuin! En bij thema 3 van het Klimaatplein: Tegel eruit! Wat erin?

Dus maak gebruik van deze landelijke campagne en zet jullie klanten aan om mee te doen! Vorig jaar hebben een groot aantal tuincentra dit al gedaan!

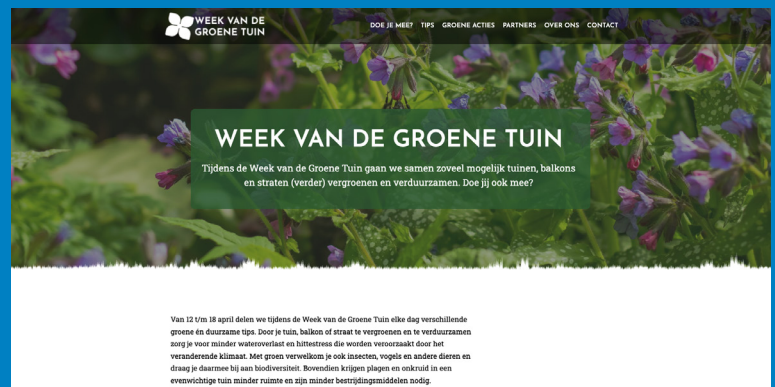
DE WEEK VAN DE GROENE TUIN DOE JE OOK MEE?

Tijdens de Week van de Groene Tuin gaan we samen de uitdaging aan om zoveel mogelijk tuinen, balkons en straten (verder) te vergroenen en verduurzamen. Doe jij ook mee?

Van 12 t/m 18 april deelt Milieu Centraal tijdens de Week van de Groene Tuin elke dag verschillende groene én duurzame tuintips. Door je tuin, balkon of straat te vergroenen en te verduurzamen zorg je voor minder wateroverlast en hittestress veroorzaakt door het veranderende klimaat. Bovendien verwelkom je zo insecten, vogels en andere dieren. In een evenwichtige tuin krijgen plagen en onkruid minder ruimte en zijn minder bestrijdingsmiddelen nodig.

Ontdek tijdens de week elke dag handige tips en tricks over verschillende thema's:

- ONTSTENEN
- TUIN EEN GEZONDE BODEM GEVEN
- PLANTEN EN ZAAIEN
- BIODIVERSITEIT STIMULEREN
- TUIN KLIMAATBESTENDIG MAKEN
- VOORKOMEN VAN PLAGEN EN ONKRUID
- DUURZAAM ONDERHOUDEN EN INRICHTEN

TIPS VOOR TUINCENTRA OM MEE TE DOEN

- Deel content over de Week van de Groene Tuin (klik [hier](#) voor de toolkit!)
- Breng de voordelen van een groene tuin bij klanten onder de aandacht
- Maak een how-to filmpje of deel een bestaande video met handige groene tips
- Organiseer een leuke winactie tijdens de Week van de Groene Tuin
- Laat zien welke planten en bomen belangrijk zijn voor vogels, insecten, egels etc.
- Verkoop nestkastjes en insectenhôtels en geef uitleg waar deze goed op te hangen voor verschillende soorten vogels en insecten
- Laat via groenetuin@milieucentraal.nl weten welke leuke actie jij opzet!

De Week van de Groene Tuin is een initiatief van het samenwerkingsverband Een Groener Nederland Begint in je eigen tuin.

DEZE KLIMAATPLEINEN WORDEN BINNENKORT GEOPEND!

**INTRATUIN
IJSELSTEIN**

10 MAART

**GROENRIJK
MONTFOORT**

17 MAART

**DE OUDE TOL
WAGENINGEN**

19 MAART

**ONDERTEKENING
SAMENWERKING FRIES
BESTUURSAKKOORD
WATER EN KLIMAAT EN
TUINCENTRA**

21 MAART

**TUINCENTRUM
OSDORP
AMSTERDAM**

30 MAART

**GROENRIJK 'T
HAANTJE
RIJSWIJK**

12 APRIL

**TUINCENTRUM
OCKENBURG
DEN HAAG**

12 APRIL

Bij deze opening is de minister aanwezig en de *Week van de Groene Tuin* wordt hier ook officieel geopend!

**WIE IS DE
VOLGENDE?**

TENSLLOTTE TER INFO EN INSPIRATIE

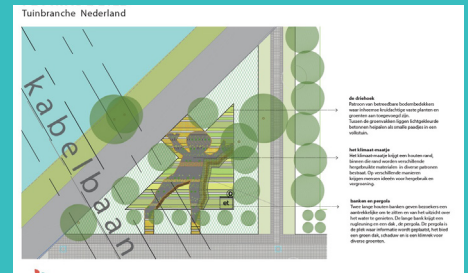
JAARKALENDER – ZOMEREDITIE

Op dit moment wordt de zomereditie van de Jaarkalender Klimaatplein ontwikkeld. De thema's die aan bod komen zijn hitte (zorg voor groen in de tuin en op het dak) en droogte (hoe sla je water op in de tuin). Mocht je nog input hebben voor de kalender laat dit vooral weten!

OPENING KLIMAATPLEIN FLORIADE

De Floriade wordt op 13 april officieel door koning Willem Alexander geopend. Hij ziet dan vanuit de kabelbaan onze inzending Het klimaat-maatje! Die legt de verbinding naar de Groene Klimaatpleinen.

TRAINING GROENE KLIMAATPLEINAMBASSADEUR

SCHRIJF JE NOG IN!

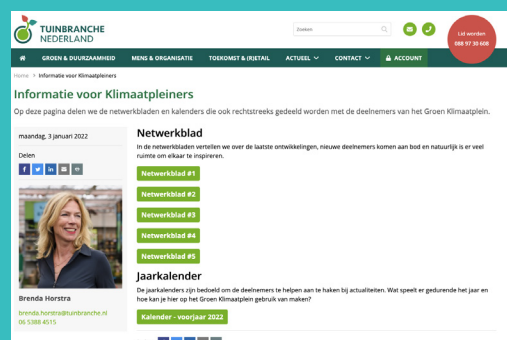
Het is nog steeds mogelijk om jezelf en collega's de training Groen Klimaatpleinambassadeur te laten volgen! Deelnemers leren in deze training wat noodzakelijk is om als groene klimaatpleinambassadeur te weten over goede grond, klimaatmaatregelen, bomen, planten en struiken die tegen hitte/droogte kunnen, hoe krijg je onder andere vogels, vlinders, bijen en andere bestjes in je tuin. Hoe koppel je een regenton aan je rioolpijp en als je een tegel eruit haalt, wat doe je er dan in.

Klik [hier](#) voor alle informatie en om je aan te melden!

PAGINA MET ALLE NETWERKBLADEN

Op de website van Tuinbranche Nederland hebben we alle Netwerkbleden en de voorjaar kalender geplaatst. Op deze pagina zullen we alle volgende bladen, kalenders en het Handboek Klimaatpleinen plaatsen.

Klik [hier](#) voor de pagina!

COLOFON

HET GROEN KLIMAATPLEIN NETWERKBLAD WORDT GEMAAKT EN UITGEBRACHT DOOR DE GROENE DRUPPEL EN TUINBRANCHE NEDERLAND.

VRAGEN OVER HET KLIMAATPLEIN EN DE BEWEGING? Stuur een e-mail naar mirko@degroenedruppel.nl, brenda.horstra@tuinbranche.nl of corine.wijnen@tuinbranche.nl!

Copyright © 2022

Content & redactie: Tuinbranche Nederland & De Groene Druppel

Vormgeving en lay-out: De Groene Druppel

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.